

szó sincs. Kellemes elevenség, lüktető élet árad felénk minden tanításból. A másik dolog, ami feltűnik, az, hogy a tanár némely tárgy tanításában csaknem teljesen háttérbe lép, csak irányít, a szót csaknem állandóan a tanulók viszik. A tanár csak akkor szól bele, ha a tanulók a tárgytól elkalandoznak, helytelen dolgot mondanak. Az egyes tanítások értéke talán nem egyforma, de valamennyiben érezzük a tanítói személyiség hatását.

Helyszűke miatt nem bocsátkozhatom az egyes tanítások ismertetésébe, még csak a témákat sem sorolhatom mind fel, csak azt említem meg, hogy milyen tantárgyak köréből vannak témák feldolgozva: hittan 2 tétel, német (anyanyelv) 5, filozófia 2, latin 5, görög 3, francia 6, angol 6, történelem 6, földrajz 3, matematika 4, biológia 4, fizika 3, kémia 2, zene 3 és művészet-történet 2 tétel. Jellemzésül csak két modernnyelvi tételt említek meg: *Wie spiegelte sich der Charakter der Franzosen in ihrer Sprache wider? (Oberstufe.) Von Studienrat Kurt Schwedtko.* — *Die Entwicklung des englischen Nationalgefühls. Von Oberstudiendirektor Adolf Krüper* (VIII. osztály).

A könyvet különösen az intézeti vezetők figyelmébe ajánlom.

Lux Gyula.

Új magyar könyvek, füzetek és lapok.

Magyar Pedagógiai Lexikon. A Magyar Pedagógiai Társaság megbízásából **Finácz Ernő** és **Kornis Gyula** közreműködésével szerkesztette **Kemény Ferenc**. I. rész: Abádi—Juventus. Bp. 1933. Révai Irodalmi Intézet kiadása. (N. 8-r., VIII + 512 l.)

Kornis Gyula: Gróf Klebelsberg Kunó. (A Magyar Paedagogiai Társaságnak 1932. évi október hó 15-i ülésén elmondott emlékbeszéd.) Budapest, 1932. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. (N. 8-r., 16 l.)

Drozdy Gyula: Beszéd- és értelemgyakorlatok a IV. osztályban. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízásából az Országos Közoktatási Tanács hozzájárulásával. (Népiskolai Egységes Vezérkönyvek. Szerkesztik: *Petróczi István* és *Drozdy Gyula*. — 9.) Bp. 1932. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. (N. 8-r., 336 l.) — Ára 8 pengő.

Dr. Friedreich Endre: A pesti piarista gimnázium tanulói 1717-től 1780-ig. (Különnyomat a budapesti kegyestanítórendi gimnázium 1931—32. évi Értesítőjéből.) Bp. 1932. Stephaneum-nyomda rt. (N. 8-r., 16 l.)

Kenyeres Elemér dr.: Időismeret a tízéves kor után. Adalékok az iskolai történelemtanításhoz. (Különnyomat a budapesti VII. ker. állami óvónőképző 1931—32. iskolai évi Értesítőjéből.) Bp. 1932. Sárkány-nyomda rt. (N. 8-r., 30 l.)

Lux Gyula: Modern nyelvtanítás. Az előszót írta *dr. Koszó János*. Bp. [1932.] Kiadja a Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. (K. 8-r., 176 l.)

Dr. Olay Ferenc: Térképek a nemzetiségi terjeszkedés szolgálatában. 35 térképmelléklettel. (Különnyomat a Budapesti Szemle 1932. évi 656. és 657. számából.) Bp. 1932. Magyar Nemzeti Szövetség. (N. 8-r., 42 + 26 l.) — Ára 2 pengő.

Dr. Pintér Jenő: A budapesti tankerület 13. számú Értesítője. 1931—1932. Bp. 1932. Stephaneum-nyomda rt. (N. 8-r., 40 l.)

Népoktatási Szemle. A Királyi Tanfelügyelők Országos Egyesületének kiadványa. Megjelenik negyedévenként. Szerkeszti *Angyal János*. I. évf. 1. füzet. 1932 július. (N. 8-r., 48 l.) — Előfizetés egy évre 4 pengő.

VEGYES.

† **Decroly Ovide**. A világszerte ismert belga iskolareformátor, a Magyar Paedagogiai Társaság tiszteleti tagja, folyó év szeptember 12-én, hosszabb betegeskedés után, 62 éves korában Brüsszelben meghalt. Pár évvel ezelőtt még többen hallgattuk Helsingörben módszeréről tartott előadásait és teázva egy kellemes estét töltöttünk vele, elbeszélgetve a magyar pedagógiai viszonyokról. Egyszerű, közvetlen, az első pillantásra megnyerő, melegszívű ember volt. Akik megismerték, meg is szerették. Nem volt sem kiváló író, sem kiváló szónok. Aránylag igen keveset írt. Csak néhány kisebb művet hagyott hátra. Inkább gyakorlati ember volt. Megfigyelt, gondolkozott s cselekvésbe vitte át, amit helyesnek gondolt. Még módszerét sem ő, hanem veleérző munkatársa, Hamaide kisasszony írta le és adta ki először. És mégis azok közé tartozik, akik nagy hatást tettek. A világ minden részéből igen sokan fordultak meg brüsszeli iskolájában és mély benyomásokkal, módszere iránt való lelkesedéssel távoztak el onnan.

Miként a vele egy esztendőben született Montessori, Decroly is, mint orvos, eleinte a gyengeelműjűekkel foglalkozott és csak azután kezdték érdekelni a normális gyermekek nevelésének kérdései.

Neve főképen három dologgal forrt össze a pedagógiai világ tudatában: a nevelőjátékokkal, az érdeklődési központokkal és a globális olvasástanítási módszerrel.

A nevelőjátékai olyan lottójátékok, amelyek a gyermeki tevékenységet fölhasználva, szívesen végzett összehasonlítási és osztályozási gyakorlatokkal fokozatosan fejlesztik a megfigyelő- és elvonóképeséget. Most már nemcsak az olvasás, a számtan, hanem a földrajz és a történelem, sőt az idegen nyelvek tanításában is nagy sikerrel alkalmazzák. (Decroly egyik nagy hívének, a genfi Descoedres Alisznak *Nevelőjátékok* című füzete 1930-ban jelent meg magyarul Eltes Mátyás fordításában, a Kisdiednevelés kiadásában.)

A Decroly-módszer az emberiség és a gyermek legmélyebben gyökerező érdekein, az ú. n. érdeklődési központokon nyugszik és nagy teret ad a gyermek kifejezési szükségletének kielégítésére. (Rövid ismertetése a Magy. Paed. 1928-i évfolyamának 13. és 14. lapjain.)

Az olvasást régi idők óta úgy tanították, hogy először a betűt ismer tették meg a gyermekkel s a szótagon és a szón át szintetikus úton végül a mondat olvasásához jutottak el vele. Az olvasás tanításának ezt a sorrendjét Decroly megfordította, mert a gyengeelműjűeket és a normális kicsinyeket megfigyelve azt tapasztalta, hogy a gyermekek előbb veszik észre az egézet,